Feodalizmden Modernite'ye Osmanlı ve Avrupa

Orta çağ Avrupası'nın temelini oluşturan **Feodalizm**, toprağın tek zenginlik kaynağı olduğu ve toplumsal yapının kesin sınıf ayrılıklarıyla belirlendiği kapalı bir düzendi.

A. Feodal Düzen (orta çağ)

↳ **siyasi yapı**: merkezi otorite zayıf, parçalanmış yönetim (şeyhler / derebeyler). kilise ise en güçlü yapı. (Skolastik düşünce)

↳ **ekonomik yapı**: Temel zenginlik kaynağı topraktır. kapalı, kendi kendine yeten (otarşik) bir ekonomi hakimdir.

↳ **sosyal hiyerarşi**:

- Şeyhler (vassal) → toprağın sahibi ve koruyucusu
- serf → toprağa bağlı köylü, hiçbir hakkı yok
- burjuva → şehirlerde ticaretle uğraşan, zamanla güçlenecek olan sınıf.

Bu sistemde şeyhler kendi topraklarında mutlak hâkimiyet sürdürürken, serfler hiçbir hakka sahip olmadan toprağa bağlı yaşıyordu. Ancak 14. yüzyılda yaşanan **Büyük Kıtlık** ve **"Kara Ölüm"** olarak **bilinen veba** salgını, nüfusun azalmasına ve iş gücünün değer kazanmasına yol açarak bu katı düzeni sarsmaya başladı. Ardından gelen coğrafi keşifler, Avrupa'nın dış dünyaya açılmasını sağlayarak sermaye birikimini başlattı ve ekonomik gücü topraktan "para"ya, yani yükselen burjuva sınıfına kaydırdı. Bu durum, feodalizmin çözülmesine ve modern kapitalist ilişkilerin doğmasına zemin hazırladı.

B. Kırılma Noktaları (14.–16. yüzyıl)

↳ **kıtlıklar**: 14. yy'daki büyük kıtlık ve kara ölüm nüfusu azaltarak işgücünün ihtiyacını ve değerli maden arayışını arttırdı.

↳ **coğrafi keşifler**: Portekiz ve İspanya öncülüğünde yeni ticaret yolları bulundu.

↳ **sonuç**: İpek ve Baharat yolları (Osmanlı kontrolündeki) önem kaybetti. Avrupaya altın ve gümüş akti, sermaye birikimi başladı.

↳ **Feodalizmden kapitalizme**: ticaretin artmasıyla "toprak" yerine "para/sermaye" değer kazandı. Serfler özgürleşmeye, üretim parayla işletilmeye başlandı.

18. yüzyılın sonunda İngiltere'de başlayan Sanayi Devrimi, bu ekonomik birlikmin teknolojiyle buluştuğu zirve noktası oldu. James Watt'ın buharlı makinayı geliştirmesiyle üretim, insan gücünden makine gücüne evrildi; bu da tekstil ve demir-çelik sanayilerinde devasa bir sıçrama yarattı. Ancak Avrupadaki bu gelişmelere rağmen Osmanlı, imparatorluğunda sürecin farklı işledi. Bu farklılığın temelinde, devletin mutlak otoritesini koruma arzusu, yani **merkeziyetçilik** anlayışı yatıyordu. Avrupada feodal beylerin ayaklanmasıyla güçlenen burjuva sınıfı sanayiyi finanse ederken, Osmanlı'da tüm güç padişahın elinde toplanmıştı. **Devlet, sosyal dengenin bozulmasından** ve merkezin dışındaki büyük güç odaklarının (zengin tüccar veya toprak sahipleri) düşmesinden endişe duyduğu için **sermaye birikimini** teşvik etmek yerine; piyasayı sıkı bir denetim altında tutmaya özen vermişti.

Bu merkeziyetçi yapıyı destekleyen sistemin adı ise Timar Sistemi idi. Avrupa'daki feodalizmin aksine, Osmanlı'da toprağın mülkiyetini zümrelere değil, "Miri Arazi" statüsüyle devlete aitti. Timar sahipleri toprağın sahibi değil, sadece vergisini toplayan ve karşılığında asker yetiştiren devlet memurları konumundaydı. Bu durum, Avrupadaki gibi toprağı büyük işletmelere dönüştürecek ve buradan elde edilen kârı sanayiye yatıracak bir aristokrat sınıfının doğmasını engelledi. Toprak mülkiyetinin devlette kalması, sermayenin özel ellerde devasa boyutlara ulaşmasının önüne geçti.

A. Sanayi Devrimi (18.YY - Sonu)
- Temel İtici Güç → Buharlı makinenin (James Watt) sanayiye uygulanması.
- Sektörel dönüşüm → Pamuklu dokuma ve demir-çelik sanayisi lokomotif oldu.
- Sosyal sonuçlar → Köyden kente göç, işçi sınıfının doğuşu, çekirdek aile yapısı ve yüzyıl tarımın standartlarının (hijyen, sabun, kağıt, ...) oluşması.

B. Osmanlı neden Sanayi Devrimini Gerçekleştiremedi?
- **Ekonomik Zihniyet**: Osmanlı zenginliği "fetih ve vergi"de görürken, Avrupa üretim ve verimlilikte gördü.
- **Kurumsal Yapı**: Lonca sistemi (esnaf dayanışması) rekabeti engelledi. Devletin aşırı müdahaleci tutumu serbest piyasayı kısıtladı.
- **Ulaşım ve Coğrafya**: İngiltere'deki demir taşımacılığı ve kömür avantajını Osmanlı'da yoktu.
- **Bilim ve Teknoloji**: matbaanın geç gelmesi bilginin yayılmasını geciktirdi; Rönesans ve Reformun yarattığı zihinsel dönüşüm yaşanmadı.

Osmanlı tarım ekonomisinin ve hanine gelirlerinin bel kemiğini ise **Aşar vergisi** oluşturuyordu. Üretilen ürünün onda biri oranında alınan bu vergi, devletin temel gelir kaynağıydı ancak aynı zamanda köylünün geçimlik üretime hapseden bir yapıya sahipti. Köylü, ağır vergi yükü ve ulaşım yetersizlikleri nedeniyle ürününü dış pazara açmak yerine, sadece kendi ihtiyacını ve vergisini karşılamaya odaklanıyordu. Bu durum, tarımda sermayeleşmeyi, teknolojik bir verimlilik artışının ve artı değerin oluşmasını zorlaştırdı.

Sanayi Devriminin en önemli şartlarından biri olan **proletarya**, yani üretim araçlarından ~~yoksun~~ yoksun kalmış ve emeğini satmaktan başka çaresi olmayan işçi sınıfı da Osmanlıda tam oluşmadı. Avrupada köylüler topraklarını kaybedip şehirlere göç ederek fabrikaların ucuz iş gücü ordusunu; Osmanlı Devleti, "Çift-Hane" sistemiyle köylüyü toprağında tutmayı ve tarımsal üretimin sürekliliğini sağlamayı başardı. Köylü toprağına bağlı kaldığı için, şehirlerde fabrikaları dolduracak ve sermayeleşmeyi ucuzatacak geniş bir işçi yığını (proletarya) ortaya çıkmadı. Sonuç olarak Osmanlı, sermayeleşmenin yarattığı bu sınıfsal ve ekonomik dönüşüme hem yapısal hem de zihniyet olarak direnç göstermiş oldu.

Osmanlı Devleti, sanayileşen Avrupa karşısında yaşadığı bu ekonomik ve askeri gerilemeyi durdurmak amacıyla 18. yy'dan itibaren radikal bir demokratikleşmeye ve modernleşme sürecine girdi. Bu sürecin ilk adımı olan kabul tarihi **Sened-i İttifak** ile padişahın yetkileri yerel güçler (ayanlar) karşısında ~~sınırlandı~~ ilk kez kısıtlandı. 1839'da ilan edilen Tanzimat Fermanı ile de "hukukun üstünlüğü" ilkesi kabul edilerek tüm tebaanın can, mal ve namus güvenliği devlet güvencesine alındı. 1856 Islahat Fermanı ile ise gayrimüslimlere verilen hakları genişletilerek toplumsal birliği sağlamayı hedefledi. Bu hukuki reformlar, devleti ekonomik olarak ayağa kaldırmasada modern bir hukuk devleti olma yolunda kritik aşamalardı.

Sürecin son aşamasında ise Osmanlı, mutlakiyetten anayasal monarşiye geçiş yaptı. 1876'da ilan edilen I. Meşrutiyet ilk anayasa olan Kanun-i Esasi ile halk, kısıtlı da olsa yönetimde söz sahibi oldu ve Meclis-i Mebusan açıldı. Her ne kadar bu meclis kısa sürede kapanmış olsa da 1908'de II. Meşrutiyet ilanı ile çok partili hayat, basın özgürlüğü ve genişletilmiş anayasal haklar geri geldi.

Örneğin, Avrupa ekonomik devrimini fabrika çalışmalarıyla gerçekleştirirken Osmanlı, bu farkı kapatmak için anayasa ve hukuk reformlarına girişti. Bu çabalar modern Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik temellerini atan en önemli miras olmuştur.

...rC 1.Tema

Konuya giriş

Osmanlı Devleti → 1302-1922

Kuruluş → 14.YY

Klasik Dönem → 15-16.YY → 17.YY Duraklama Dönemi

Reform → 18.YY

Demokratikleşme → Anayasal Süreç → 19.YY

* 14.YY'da (1300) Osmanlı Devleti, kuruluş döneminde küçük beylikleri ele geçirerek güçlenmiştir. Kısaca küçük beylikler (Karahanoğulları, Hamidoğulları, Karamanoğulları...) Osmanlının büyümesini kolaylaştırmıştır.

Padişah → Devletin sahibi, Devletin başı, Devletin 1. numaralı adamı

Padişah nasıl seçiliyor? → Veraşet Sistemi

Veraşet sistemi | Ekber ve Ersed sistemi

17.YY başı I.Ahmed

Ekber: en büyük

Ersed: en olgun (deneyimli)

→ Tahttan indirilen ya da ölen Padişahın yerine, oğullarından biri geçer.

→ Kardeş katili meşrulaştırılmış yasal bir kanundur, I.Ahmed bunu kaldırıyor.

Şehzade → Padişahların erkek çocuklarına verilen addır.

Devletin yönetildiği yer → Saray

Padişahın ailesi ile yaşadığı yer → Harem

DİVAN-I HİMAYUN

- Sadrazam → 1 tane
- Vezir → 4,5 tane
- Defterdar → rumeli defterden ana defter
  - ↳ mali işler
- Kazasker → Bugünkü kanunlara adalet bakanı
- Şeyhülislam → Dini işler
  - ↳ Padişaha bazı şeylerin hatalı olduğunu etkili olmadığını söyleyebilir. Kendileri baya önemlidir.
- Yeniçeri Ağası
- Kaptan-ı Derya → Donanma komutanlarına verilen isim
- Nişancı → Tapu işleri

* Padişahın başkanlığında haftanın 4 günü devletin yönetimi hakkında önemli şeyler konuşulur. Ama son söz padişahındır.

Bakanlar Kurulu

||

Bugün bana teklif ediyor

Devşirme -> Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde yaşayan Hristiyan çocukları küçük yaşta alıp müslüman yapıp devlete hizmete sokuyor.

OSMANLI

- Devletin Felsefesi:
  - Türk - İslam Devleti ruhu var
  - Şeriat Devleti
- Hukuk
  - Şeri Hukuk -> Dini kurallar
    - -> Bireysel suçlar
  - Örfi Hukuk -> Eski Türk töresi
    - -> Kamusal suçlar

Kadınlar var -> Hukuk

- Ordu
  - Yeniçeri ordusu -> Merkezi ordu -> Devletten maaş alıyorlar
  - Timarlı Sipahiler -> Taşra ordusu -> Devletten maaş almıyorlar

- Eğitim -> Medrese
- Vatandaşlık Kavramı -> Çok uluslu imparatorluk

Hakim bir ulus yok, ama hakim bir din var.

müslümanlar ve Gayri-Müslimler

- Tebaa ve Reaya -> Padişaha tabi halk
  - -> vergi veren insan

Osmanlı Demokratikleşme Hareketleri

Avrupa'ya gönderilen (Fransa-Paris) ilk elçi ile birlikte Osmanlı Devleti batıyla önemli ölçüde taviz etmeye başlamıştır.

* 19. yy Osmanlısında yapılan yeniliklerin en önemli sebebi, ortaçağ geçiflemiş imparatorluğun dağılmasını engellemektir. Bir grup Osmanlı aydını imparatorluğu demokratikleşmesi için bazı faaliyetlerde bulunmuştur.

19. yy Osmanlı

- Ayanlık isyanları (bağımsızlık hareketleri)
- Uzun süren ve kaybedilen savaşlar (Rusya)
- Modernleşme ve reform
- Batı'yı örnek alma
- Anayasal süreç
- Ekonomik Sorunlar

Osmanlı'nın 19. yy'da karşılaştığı en büyük problem ayanlık isyanları "bağımsızlık hareketleri"

DEMOKRASİ → Halk egemenliği

+ Osmanlı'da demokratikleşme ve modernleşme aynı süreç içinde yaşanmıştır.

→ Meşruti otorite olmadan ; olmaz.

Meşruti otorite x Feodalite → bir dönüşüm yapmak isteyen son meşruti otoriten güçlü olmalı

Senedi-i İttifak 1808 → 2. Mahmut

* Ayanlar vs Padişah

Bu sözleşme Osmanlı tarihinde ilk defa padişahın yetkilerini hedef isteğiyle sınırlandırmıştır.

* Senedi-i ittifakın maddeleri:

- Padişah ağır vergiler koymayacak, eşit ve adaletli vergi alacaktır.
- Ayanların bulunduğu yerlerde, devletin kaydığı kanun ve hükümlere göre ayanlar tarafında temsil edilmesi sağlanacaktır.
- İstanbul'daki yeniçeri ocağında ve diğer ocaklarda isyan çıkıldığında ayanlar emir [illegible] İstanbul'a [illegible] göndereceklerdir.

• Sadece 1 yıl uygulanıyor.

Alemdar Mustafa Paşa öldüğünde ayanlar güç kaybetmeye başlıyor.

1826 → Vaka-i Hayriye

Yeniçerilerin önündeki en büyük engel olan yeniçeri ocağı 1826 yılında 2. Mahmut tarafından kaldırılmıştır. Bu ordunun yerine batı tarzında ve daha merkezi bir ordu kurulmuştur.

Tanzimat Fermanı (1839)

→ Batılı Dönem başlama noktası

→ Sultan Abdülmecit tarafından ilan edilmiştir.

→ Halkına Gülhane'de okunduğu için Gülhane Hatt-ı Humayunu olarakta bilinir.

→ Bu dönemden itibaren Türk demokratikleşme hareketleri kişisel hareketten öteye geçerek kurumsallaşmıştır.

* Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinde önemli sebepler.

↳ Mustafa Reşit Paşa'nın Osmanlı'nın Avrupa ile rekabet edebilmesi, hukuki, siyasi ve toplumsal alanda yenilikler yapılması. → Osmanlı'yı modernleştirmek

↳ Yapılacak batı düzenlemeleri ile Avrupalı devletlerin azınlıkları ruhban + seçkin + aydınlanma + yabancılar bahane ederek Osmanlı iç işlerine karışmasını engelleyeceğine inanması

↳ Belli bir vatandaşlık kavramı oluşturacak sürecini isyan eden azınlıkları devlete bağlılığının artacağına inanılması.

* Tanzimat Fermanının bazı önemli maddeleri

↳ Kanun önünde herkes eşit sayılacak, vergiler herkesin gelirine göre

↳ mahkemeler herkese açık olacak, hiç kimseye yargılamadan ve sağlamadan ceza verilmeyecek → Hukuklu devleti alma yolunda

↳ kişilere mülkiyet hakkı tanınacak, müsadere usulü kaldırılacak.

↳ devletin istediği ürünün malına el koyması

↳ Askerlik tüm Osmanlı tebaası için zorunlu olacak ve süresi dört veya beş yıl olacak ↳ Klasik dönemde gayrimüslim askerlik yapmıyor.

↳ Tebaa: Osmanlı'da halka verilen isim

- Tanzimat Fermanı ile bir Osmanlı üst kimliği oluşturmak hedeflenir. (rum-osmanlı, sırp-osmanlı)
- Fermanda alış alınmakla etkili olsada, ferman daha çok iç dinamiklerle hazırlanmıştır.

Fermanın ilanıyla birlikte padişah hukukun üstünlüğünü kabul etmiş, bu fermanın şartlarına uyacağına yemin etmiştir. Batılılaşma hızlanmıştır.

→ Tanzimat Fermanının temeli Hukuk > Padişah

*Avrupalı ve batılı devletler tanzimatı yeterli bulmuştur.

Islahat Fermanı (1856)

→ Abdülmecit Dönemi

Tanzimat Fermanı batılı devletleri etkilemiş, azınlıkları tatmin etmemiştir. Bu durumda Rusya ile başlayan **Kırım Savaşı (1853-1856)** önemli bir gelişme olmuştur.

Kırım Savaşı (1853-1856)

Osmanlı vs Rusya
- İng
- Fransa

→ Kırım Savaşı osmanlı ve Rusya arasındaki kutsal yerler sorunu sebebiyle başlamıştır.

↳ Rusya'nın temel hedefi sıcak denizlere inmektir (Kudüs ve Filistindeki ortodoks hıristiyanları öne sürdü, aslında kan istedi)

*Bu savaşla ilk dış borç alınmıştır (İngilizlerden)

İngiltere ve Fransa Rusya'nın güçlenmesini istemediği için Osmanlıya yardım etti.

Savaş sonunda Rusya yenilgiyi kabul etti ve **Paris Barış Antlaşması (1856)** imzalandı. Paris Antlaşmasına göre osmanlı bir Avrupa devleti sayılacak ve toprak bütünlüğü Avrupalı devletlerin güvencesi altında olacaktı.

Islahat Fermanı'nın önemli maddeleri:

↳ Mahkemeler açık yapılacak, herkes kendi dinine göre yemin edecek, yasalar herkese eşit.

↳ Gayrimuslim halka din ve vicdan özgürlüğü sağlanacak, gayrimüslimler fabrikahane, okul ve hastane gibi binaları tamir ve inşa edebilecekler.

↳ Resmi yazışmalarda gayrimuslimlerin şahsına karşı hakaret kullanılmayacak (gavur, kafir)

↳ Yabancı uyruklar, vergisini vermek kaydıyla mal mülk edinebilecektir.

↳ Gayrimüslümler de belediye il genel meclislerine üye seçilebilecekler.

↳* Gayrimüslimler nakdi bedel ödeyerek askerlikten muaf olabilecekler. (hak değil, AYRICALIK)

↳ Herkes ticaret ve banka kurabilecek

↳ Gayri müslimler de devlet memurluklarına, askeri hizmetlere ve okullara alınacaktır.

* Islahat Fermanı oldukça ses getirdi, müslümanlar gayrimüslimlere fazla hak verildiği için memnun olmazken, gayrimüslimler ise verilen hakların yetersiz bulduğu için memnun kalmadı.

* Batılı Devletler Osmanlının iç işlerine karışmaya devam etti.

I. Meşrutiyet ve Kanuni Esasi'nin ilanı (1876)

19.yy'ın ikinci yarısında anayasal hareketlerin ve buna yönelik çalışmaların hızlandığı bir süreç içerisine girdi. Özellikle genç Osmanlılar cemiyeti 1870'li yıllardan itibaren itibaren ülkede anayasanın ilanı ve meclisin açılması için çok çaba gösterdi. Osmanlı aydınlarda bir yandan çok çabalıyordu. Namık Kemal, Ziya Paşa, Midhat Paşa gibi isimler. Genç Osmanlılar ve Osmanlı aydınları bu düşünce çerçevesinde Padişah Abdülaziz'i (1861-1876) tahtan indirdi ve yerine V. Murat'ı tahta çıkardı. V. Muradın o kesimle arası iyidi ve anayasal süreci destekliyordu ama 3 ay süresi içinde ruhsal problemlerinden dolayı tahttan indirildi ve yerine yine anayasayı ilan edeceğine söz veren II. Abdülhamid tahta çıkarıldı. II. Abdülhamit tahta çıktıktan sonra kısa bir süre sonra ilk anayasası (Osmanlı) olan Kanun-i Esasi'yi ilan ederek meşrutiyet dönemini başlattı.

İlk Osmanlı anayasası meselle → medeni kanun.

* Abdülaziz, resmi amaçlı, seyahat amaçlı Avrupa'ya giden ilk Osmanlı Padişahtır.

* V. Murat → en kısa süre tahtta kalan padişah → 3 ay

* Genç Osmanlılar (Jön Türkler)
  ↳ Aydın kesim, batıda görev yapmış, batılı bağımsız girişimci sınıf

Tersane Konferansı 1876 ve '93 Harbi

Osmanlı'nın Balkan topraklarındaki şehirlerinin yönetim koşulların, düzenlenmesi için Avrupalı devletlerin İstanbul'da düzenlediği konferanstır. Alınan kararlar gerçeğe dönüşmemiştir. (iki taraftan dolayı). Osmanlı Batılı devletlerin desteğini alabilme umuduyla Kanuni-i Esasiye ilan etmiştir. Konferansta alınan kararlara uyulmadığı gerekçesiyle Rusya Osmanlı'ya savaş ilan eder. 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) olarak bilinen bu savaşla Osmanlı ağır bir yenilgiye uğramıştır. Savaş sonunda imzalanan Ayastefanos Ant. Rusya çok şey kazandığı için Batılı devletler tarafından tepki ile karşılanmış ve 1878 Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

Berlin Antlaşmasının bazı önemli maddeleri (1878)

→ Bulgaristan üçe ayrıldı (Asıl Bul. Osmanlıya bağlı kaldı)

→ Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsız oldu.

→ Kars, Ardahan ve Batum Rusya'ya, Doğu beyazıt Osmanlı'ya bırakıldı.

→ + Bosna - H. Osmanlı toprağı sayıldı. Ancak yönetimi geçici olarak Avusturya'ya bırakıldı.

→ Doğu Anadolu'da Ermenilerin oturduğu yerlerde ıslahat yapılması, kararlaştırıldı. (Ermeni sorunu uluslararası ilk kez dile getirilmiştir)

→ Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya savaş tazminatı ödemesi kabul edildi (8 milyar Dolar, bugünün parasıyla)

I. Meşrutiyet ve Kanun-ı Esasi'nin Özellikleri

* Meşrutiyet – padişah + meclisli yönetim. Mutlak monarşiden meşruti monarşiye geçildi. Osmanlı anayasal bir devlet oldu

* Kanun-ı Esasi 1876'da ilan edildi. Padişahın yetkileri geniş: meclisi açıp kapatabilir, sürgün yetkisi vardır.

* meclis; Ayan (padişahın seçtiği) ve Mebusan (halkın seçtiği) olmak üzere iki kişiye eşittir. Kadınlar seçme hakkı sadece evlilere tanır.

* Resmi dil Türkçe, devletin dini İslam dır. Vatandaşlar kanun önünde eşittir, temel hak ve özgürlükler ilk kez anayasal güvence alınır.

*

Yürütme	Yargı	Yasama
Padişah + Nazırlar	Bağımsız mahkemeler	Padişah + meclis

* Kanun-ı Esasi, Avrupa daki liberal anayasaların etkisiyle hazırlanmıştır, fakat padişahın yetkisi güçlü kaldığı için tam anlamıyla demokratik değildir.

II. Abdülhamid'in Tek Adam Yönetimi (1878-1908)

* 93 Harbi gerekçesiyle 1878'de meclisi kapatıp Kanun-i Esasi'yi fiilen askıya alır, istibdat dönemi başlar.

* Sansür, sıkıyönetim, sıkı polis takibi ile muhalefet bastırılır, siyasal özgürlükler kısıtlanır.

* Buna rağmen modernleşme tamamen durmaz: eğitim kurumları, demiryolları, telgraf gibi altyapı yatırımları yapılır.

* İslamcılık siyasetiyle müslüman topluluklar bir arada tutmaya çalışır, dış politikada denge (siyaseti) politikası izler.

II. Meşrutiyetin İlanı (1908) ve Nedenleri

* Abdülhamid'in baskıcı yönetimi, özgürlük ve meclis isteğinin güçlenmesi.

* ordu içindeki subayların (özellikle Makedonya'daki 3. ordu) rejime karşı örgütlenmesi.

* Jön Türkler, İttihat ve Terakki'nin faaliyetleri, Avrupa'da ekonomik hareketlerin etkisi.

* Makedonya'daki karışıklıklar ve büyük devletlerin baskısı karşısında imparatorluğun dağılma korkusu.

* Sonuçta 1908'de II. Meşrutiyet kuruldu, meclis yeniden açıldı ve Kanun-i Esasi tekrar yürürlüğe girdi. Fakat bazı maddeler özgürlükçü lehine değiştirildi.

→ Türk, Bulgar, Sırp, Rum, Arnavut gibi birçok millet bir arada yaşıyordu ve hepsi çeşitli çeteler kurup birbirleriyle ve Osmanlı ile çatışıyordu.

Bulgar-Sırp-Yunan çeteleri bölgeyi ele geçirmek için isyan ve baskınlar yapıyordu.

Karışıklık yüzünden Osmanlı Devletine büyük devletler "ıslahat istiyoruz" diyerek baskı yapıyordu.

II. Meşrutiyetin Genel Özellikleri

* Çok partili hayata geçilir, İttihat ve Terakki en güçlü örgüttür.

* Basın daha serbesttir, dernek ve cemiyet kurma hakkı genişler, siyasal tartışma ortamı oluşur.

* Yine de İttihat ve Terakki zamanla mutlak tek elde toplanmaya yönelir, muhalefetle çatışmalar yaşanır.

1908 -> II. Meşrutiyet

1909 -> 31 Mart olayı -> İsyancı çıkaranlar: İstanbul'daki bazı alaylar, softalar gerici gruplar.

Slogan: "Şeriat isteriz" - Amaç, II. Meşrutiyet'i ve ittihat ve terakki etkisini bitirmek.

Sonuç: Selanik'ten gelen Hareket ordusu isyanı bastırdı, II. Abdülhamid tahttan indirildi, yerine V. Mehmet Reşat geçti.

1911 -> Trablusgarp Savaşı

1912 -> Uşi Antlaşması -> Trablusgarp kaybedildi.

BALKAN SAVAŞLARI

Balkan Savaşları => Osmanlı -> Yunanistan 1824
-> Bulgaristan 1908
-> Karadağ 1878
-> Sırbistan 1878

} Dünkü acuuları deriyor bu kitleye

} Bu savaştan en acılı "Bulgaristan" çıkıl çıkıyor

} 4'üde Osmanlı'dan kopan devletler }

1913
Londra Antlaşması
- - - - - -
Edirne ve Kırkkilise dahil
balkan topraklarını kaybedilmiştir.

Yenilgi Sebepleri
- - - - - -
- ordunun savaşa hazırlıksız yakalanması
- ordunun bazı askerleri savaştan önce teşhir ediliyor.
- ordaya siyaset girmesi;
  - İ.T.F
  - H.İ.F

- Trablusgarp Savaşı
- - - - - -

Osmanlı <- kaybeder
Bulgar <- kazanır
<- I. Balkan Savaşı 1912

Sadrazamların yaşadığı yer <- Bab-ı Ali Baskını 1913

II. Balkan Savaşı 1913

Bab-ı Ali Baskını

kim yaptı -> İTC yanlısı -> Enver Paşa ve Talat Paşa

kim indirildi -> Kamil Paşa hükümeti

ne oldu -> İ.T.C ile (subjektif) çok net bir ittihat ve terakki rejimi başladı.